

فراوانی حاملگی ناخواسته و عوامل مرتبط با آن در زنان مراجعه کننده به زایشگاه های شهر مشهد (سال ۱۳۸۳)

دکتر عطیه منصوری^۱ - دکتر شکوفه حسینی^۲ - دکتر سلمه دادگر^۳

چکیده

زمینه و هدف: رشد فزاینده جمعیت به حق بزرگترین تهدید برای سلامت آینده محیط زیست و اقتصاد است. کاهش نرخ باروری شاخص حیاتی در حرکت به سوی خانواده های کوچکتر و تثبیت جمعیت و رفاه به شمار می آید. مطالعه حاضر با هدف تعیین فراوانی حاملگی ناخواسته و عوامل مرتبط با آن انجام شد.

روش تحقیق: این مطالعه توصیفی-تحلیلی در مادران باردار مراجعه کننده به زایشگاه های شهر مشهد در سال ۱۳۸۳ انجام شد. تعداد ۴۰۰ خانم حامله که جهت زایمان به بیمارستان های شهر مشهد مراجعه کرده بودند، به روش خوشه ای انتخاب شدند؛ مشخصات فردی رفتار باروری و عملکرد پیشگیری از طریق پرسشنامه جمع آوری شد. داده ها با استفاده از نرم افزار SPSS و آزمون های کای دو و تی در سطح معنی داری $P < 0/05$ مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند.

یافته ها: از مجموع مادران مورد بررسی، ۲۵۷ نفر (۶۴/۷٪) حاملگی خود را خواسته و ۱۴۳ نفر (۳۵/۸٪) ناخواسته ذکر کردند. در حاملگی های ناخواسته، میانگین سن ازدواج و سن اولین حاملگی کمتر و میانگین تعداد فرزندان و سن مادر، بیشتر از مادران با حاملگی خواسته بود ($P < 0/001$). در حاملگی های ناخواسته، تنوع روش های پیشگیری بیشتر بود. نوع روش پیشگیری و همکاری همسر در امر تنظیم خانواده در دو گروه با هم تفاوت معنی داری داشتند ($P < 0/001$). روش نزدیکی منقطع، شایعترین روش پیشگیری در حاملگی های ناخواسته بود. بیشتر از یک چهارم مادران در حاملگی های ناخواسته از روش های پیشگیری اضطراری بی اطلاع بودند. **نتیجه گیری:** کاهش بروز حاملگی های ناخواسته، نیازمند ارتقای اطلاع رسانی عمومی، بهبود کیفیت خدمات تنظیم خانواده و توجه کارکنان پزشکی بهداشتی به مشاوره در مورد نحوه استفاده از روش های جلوگیری و عوارض حاملگی ناخواسته و افزایش مشارکت مردان در جلوگیری از حاملگی است.

واژه های کلیدی: حاملگی ناخواسته؛ رفتار باروری؛ روش های پیشگیری از بارداری؛ تنظیم خانواده؛ عوامل خطر ساز

مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی بیرجند (دوره ۱۶؛ شماره ۱؛ بهار ۱۳۸۸)

دریافت: ۱۳۸۶/۲/۹ اصلاح نهایی: ۱۳۸۷/۰۷/۱۴ پذیرش: ۱۳۸۷/۰۴/۲۵

^۱ نویسنده مسؤول؛ دانشیار گروه آموزشی زنان و مامایی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد

آدرس: مشهد- دانشگاه علوم پزشکی مشهد- دانشکده پزشکی- گروه زنان و مامایی

تلفن: ۰۵۱۱-۲۲۳۱۴۴۴ نمابر: ۰۵۱۱-۲۲۳۱۴۴۴ پست الکترونیکی: amansourit@yahoo.com

^۳ جراح و متخصص بیماری های زنان و زایمان

^۳ دستیار تخصصی گروه آموزشی زنان و مامایی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی مشهد